

Commissieformat
Verzoek college van B en W voor commissiebehandeling.
Vastgesteld in B en W vergadering van : 19 juli 2016
Onderwerp: Ter kennisname Evaluatie tegenprestatie 2016 arbeidsmarktregio Helmond – De Peel
Inhoud: Bij raadsbesluit 67, d.d. 7 juli 2015, is de verordening tegenprestatie vastgesteld. De uitvoering van de verordening is neergelegd bij het Werkbedrijf Atlant De Peel en wordt uitgevoerd door het team Maatschappelijke deelname. De tegenprestatie kent een wettelijke verankering in de Participatiewet (art. 9 , lid onder c). De gemeente is verplicht een verordening op dit onderwerp vast te stellen. De invulling van de tegenprestatie betreft gemeentelijke beleidsvrijheid. Bijgaand wordt u ter kennisname de Evaluatienota Tegenprestatie 2016 aangeboden. In de evaluatienota wordt nader ingegaan op de uitvoering en bereikte resultaten. Hieronder wordt een aantal aandachtspunten benoemd die van belang zijn bij verdere toekomstige beleidsontwikkeling. Door de portefeuillehouder is de toezegging gedaan u periodiek over de toepassing van de sanctiebevoegdheid neergelegd in de verordening te informeren. In de evaluatie wordt daarop nader ingegaan en aangegeven dat er nog geen gebruik is gemaakt van de sanctiebevoegdheid. Op bladzijde 9 van de evaluatie komt tot uitdrukking dat Helmond per 1 april 2016 in de Participatiewet 3185 mensen heeft. Daarvan zijn er 1816 mensen waarvoor tegenprestatie / maatschappelijke deelname in beginsel aan de orde is. Hoewel in het kader van deze evaluatie niet aan de orde, is het wel interessant wat de kansen en mogelijkheden van het verschil van 1369 mensen is (3185-1816). Is er voor deze mensen nog arbeidsmarktperspectief of is een aanzienlijk deel van hen ook aangewezen op maatschappelijke participatie. Dat knelt des te meer nu de focus vooral ligt bij het realiseren van de landelijke taakstelling 'garantiebanen' uit het Sociaal Akkoord (doelgroepenregister).
Financiële aspecten en dekking: n.v.t.
Met dit verzoek mee te zenden stukken: - Evaluatienota tegenprestatie 2016 arbeidsmarktregio Helmond – De Peel
Het college van B en W verzoekt: Ter kennisname naar de commissie Bestuur en Economie op 15 september 2016.

Ruimte voor eventueel vervolg inhoud:

Verder blijkt dat er een toename van 6,8% is in het aantal mensen, dat aangewezen is op tegenprestatie (van 1700 naar 1816). Een aanzienlijk deel zit 3 tot 5 jaar of meer dan 5 jaar in een uitkeringspositie en is ouder dan 45 jaar. Hoewel niet in de cijfers zichtbaar is het (mede in relatie met de ontwikkeling van het Stadsleerbedrijf) wel zichtbaar dat er een groot potentieel aanwezig is voor maatschappelijke deelname (tegenprestatie). Van belang is dan wel te weten wat de mogelijkheden zijn voor deze mensen persoonlijk (omgeving, medische beperkingen, individuele belemmeringen e.d.), maar ook in de vorm van (nieuwe) activiteiten en de wijze van begeleiding en ondersteuning. Een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling zijn de Zorg en Gemak diensten. De vraag voor deze voorziening is blijvend en toenemend in omvang. Het draagt bij aan maatschappelijke deelname, maar ook verminderde inzet van 'zorgmiddelen'. Het mes snijdt zo aan twee kanten.

Er is bij tegenprestatie / maatschappelijke deelname vanuit Zorg en Ondersteuning met het Werkbedrijf. De gerealiseerde verminderde inzet op zorgmiddelen is mede het gevolg van de gezamenlijke (door)ontwikkeling van de dienstverlening met het Werkbedrijf, waarbij o.a. de continuïteit van de Zorg- en Gemakdiensten beter geborgd wordt. Daarnaast wordt gezamenlijk zorggedragen voor afstemming van het beschikbare potentieel voor maatschappelijke deelname met voldoende gedifferentieerd aanbod aan

beschikbare functies en diensten. De gezamenlijke aanpak omvat verder ondersteuning, initiëren, voorwaarde scheppen, activeren, stimuleren, verwijzing en begeleiding. De gemeente, met o.a. Zorg en Ondersteuning als één van haar vertegenwoordigers, heeft hierop de regie en heeft een opdrachtgevende rol richting de maatschappelijke partners, waaronder het Werkbedrijf.

Bij de invoering van de tegenprestatie zijn er geen extra middelen beschikbaar gesteld door het rijk. Er werd van uitgegaan dat het kostenneutraal uitgevoerd zou kunnen worden. Uitvoering vraagt echter extra middelen. Het gaat voor Helmond om ca. 1,5 fte (€ 143.000,-) structureel vanaf 2016 en voor de 2e helft 2015 om ca. € 75.000,-. De financiële gevolgen hiervan zijn in de 1^e BERAP 2015 voorgelegd aan de gemeenteraad. De structurele kosten vanaf 1 januari 2016 zijn taakstellend betrokken in de formatiecalculatie c.q. begrotingsopzet van het nieuwe Werkbedrijf Atlant-De Peel (RV 067, 7-7-2015).

Geconstateerd wordt dat als gevolg van diverse oorzaken het nog een aanzienlijke tijd kan duren, voor zover dat überhaupt al mogelijk is, voordat het totaal aan potentiële deelnemers dat voor tegenprestatie / maatschappelijke deelname in aanmerking komt, zichtbaar is.

Hoewel de resultaten in aantallen beperkt lijken te zijn, wordt wel opgemerkt dat het vaak gaat om mensen met een grote afstand, belemmeringen in hun omgeving van diverse aard (contact buitenshuis, financieel, medisch e.d.). Dat vraagt extra inspanningen en de focus moet vooral ook op het aantal matches liggen, waarbij uiteraard de middelen niet uit het oog moeten worden verloren.

Daarnaast zijn er ook nog andere resultaten te benoemen; namelijk dat deze mensen iets terug doen voor de stad en dat de stad daar beter van wordt. Ook de persoonlijke ontwikkeling van de mensen die deelnemen en het vergroten van de leefbaarheid van de stad zijn resultaten. In de evaluatie komt dat minder expliciet terug als gevolg van een meer getalsmatige en financieel ingegeven benadering, als gevolg van de oorsprong van het werkbedrijf. Naar de toekomst ontstaat als afgeleide daarvan wel de vraag wat de mate van de sociale component is in de taak- en doelstellingen, die van het werkbedrijf gevraagd wordt. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de mate van inzet op tegenprestatie / maatschappelijke deelname.

In relatie met onder andere de ontwikkeling van het Stadsleerbedrijf, toename van het aantal statushouders, autonome ontwikkeling van het bestand tegenprestatie, ontwikkeling en versterking transformatieteams en versterking van lopende projecten op het grensvlak van zorg (participatie) en werk (re-integratie), heeft het de voorkeur nader te investeren op extra participatiecoaches / projectmedewerkers.

Beleidsmatige context

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en het maatschappelijk laten participeren van zoveel mogelijk mensen. Werk is daarbij het hoogst haalbare. De tegenprestatie is daar een onderdeel in. De uitvoering van de tegenprestatie is neergelegd bij de gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant de Peel.

Beoogd effect en/of resultaat

De evaluatie wordt gezien als een meetinstrument van de bereikte resultaten in relatie met de beschikbare middelen. Het is echter ook een instrument dat als input dient voor nieuwe inzichten en beleidsontwikkeling op basis van ervaringsgegevens. In dit voorstel wordt daartoe een mogelijke richting aangegeven.